

**Przedmiotowy
system oceniania
z zajęć technicznych
w Szkole Podstawowej nr 4
w Tarnobrzegu**

(obowiązuje od roku 2016/2017)

1. Cele oceniania.

Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:

- Bieżące, okresowe, roczne rozpoznanie i określenie poziomu opanowania kompetencji przewidzianych programem nauczania;
- Systematyczne dokumentowanie postępów uczenia się, jasne, proste i jawne reguły oceniania;
- Motywowanie do samorozwoju;
- Wyrabianie nawyku systematycznej pracy, samokontroli i samooceny;
- Uświadomienie sukcesów i ich braków w zakresie opanowania umiejętności i kompetencji określonych programem oraz potrzeby w zakresie wyrównywania braków;
- Ukierunkowywanie samodzielnej pracy oraz doskonalenie metod uczenia się;
- Aktywne uczestnictwo w procesie szkolnego oceniania oraz możliwości poprawy swoich osiągnięć;
- Ocenę poziomu nauczania, diagnozowanie pracy szkoły;
- Korygowanie organizacji i doskonalenie metod nauczania i wychowania;
- Znajomość rodziców wymagań stawianych ich dzieciom przez szkołę;
- Szeroką i bieżącą informację o osiągnięciach i postępach dzieci (indywidualną i zbiorową);
- Pełną informację o różnych formach aktywności poznawczej dziecka oraz o rozwoju jego osobowości, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach.

2. Przedmiot oceny.

- Przygotowanie do lekcji – posiadanie zeszytu, podręcznika, przyborów i materiałów;
- Odpowiedzi ustne (merytoryczność);
- Odpowiedzi pisemne (kartkówki, sprawdziany);
- Ćwiczenia praktyczne – analiza pod kątem osiągania celów operacyjnych lekcji, dokładność, staranność, organizacja pracy;
- Terminowość wykonania prac;
- Umiejętność korzystania z rysunków, schematów, posługiwania się narzędziami i przyborami, twórcze rozwiązania problemów;
- Zadania domowe (bieżące – utrwalające lub przygotowujące do opracowania nowej lekcji, długoterminowe – stanowiące pracę nad projektem tematycznym);
- Aktywność i zaangażowanie w czasie zajęć;
- Praca dodatkowa (referaty, projekty);
- Udział w konkursach;
- Zeszyt przedmiotowy / zeszyt ćwiczeń;
- Umiejętność pracy w zespole;
- Kultura przekazywania wiadomości;
- Inne osiągnięcia ucznia.

3. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności.

a) Formy ustne:

- Odpowiedzi indywidualne – wymagane są wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich lekcji. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie 2 razy w semestrze.
- Aktywne uczestnictwo w zajęciach (tzw. aktywność) – uczeń otrzymuje „+” za częste i poprawne wypowiedzi na lekcji oraz sprawne i prawidłowe wykonywanie zadań (pięć „+” – ocena bardzo dobra). Uczeń może otrzymać „-” za ewidentny brak pracy na lekcji, lekceważenie powierzonych obowiązków (pięć „-” – ocena niedostateczna).

b) Formy pisemne zapowiedziane:

- Sprawdziany – (1 – 3 razy w semestrze), przeprowadzony po zakończeniu działu. Nauczyciel określa wcześniej zakres materiału objęty sprawdzianem oraz formę przeprowadzenia sprawdzianu (praktyczny, teoretyczny), a termin sprawdzianu z tygodniowym wyprzedzeniem zapisuje w e - dzienniku. Czas trwania do 45 min.

Uczeń ma prawo do jednokrotnej poprawy oceny ze sprawdzianu w terminie ustalonym z nauczycielem.

Uczeń ma możliwość poprawy sprawdzianu, jeżeli otrzymał z niego ocenę niedostateczną, dopuszczającą lub dostateczną. Termin na poprawę wynosi dwa tygodnie.

Osoba nieobecna na sprawdzianie ma obowiązek zaliczać partię materiału, którą obejmował sprawdzian. Obowiązek ten nie dotyczy osób, które były nieobecne na więcej niż 50% zajęć, podczas których był omawiany materiał objęty sprawdzianem.

Po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności ucznia w szkole, termin sprawdzianu uzgadniany jest z nauczycielem. W innych przypadkach uczeń nieobecny na sprawdzianie pisze go na pierwszej lekcji po swojej nieobecności.

- Kartkówki (1 – 4 w semestrze) – obejmują materiał z nie więcej niż trzech ostatnich tematów, mogą sprawdzać zadania domowe. Mogą być przeprowadzane bez zapowiedzi. Czas trwania do 20 min.

Sposobem oceny prac pisemnych jest system punktowy:

100% + zadanie dodatkowe – celujący,
91% – 100% – bardzo dobry,
75% – 90% – dobry,
51% – 74% – dostateczny,
31% – 50% – dopuszczający,
0% – 30% – niedostateczny.

d) Ćwiczenia (prace) praktyczne, wytwórcze. Ocenie podlega:

- Zgodność z projektem;
- Stopień samodzielności wykonania pracy;
- Oryginalność rozwiązań;
- Wkład pracy ucznia i zaangażowanie;
- Estetyka wykonania pracy;

- Poszanowanie pracy;
- Terminowość wykonania pracy.

Pracę praktyczną uczeń oddaje do oceny nie później niż dwie lekcje od zakończenia tematu i danej pracy przez zespół klasowy. Po tym terminie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną za daną pracę. Uczeń może ją poprawić w ciągu dwóch tygodni od dnia otrzymania oceny niedostatecznej.

c) Formy zadań domowych: ćwiczenia, notatki, własna twórczość, referat itp.

- Bieżące (utrwalające lub przygotowujące do opracowania nowej lekcji);
- Długoterminowe - stanowiące pracę nad projektem tematycznym;
- Inne (samodzielne propozycje uczniów) poszerzające zakres realizowanych na zajęciach treści – prezentowane w formie pisemnej lub innej.

Ocena za pracę domową zależy przede wszystkim od poprawności wykonanych zadań. Na ocenę może mieć wpływ również estetyka. Brak pracy domowej jest traktowany jak nieprzygotowanie do lekcji, a uczeń otrzymuje minusa – 3 minusy to ocena niedostateczna.

W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy podczas sprawdzianu, kartkówki lub pracy domowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Sprawdziany, kartkówki oraz ćwiczenia praktyczne oceniane są według ustalonych każdorazowo zasad podanych przez nauczyciela przed sprawdzianem osiągnięć ucznia.

Odpowiedzi ustne oraz prace domowe oceniane są w zależności od obszerności i poziomu prezentowanych wiadomości i umiejętności.

Za udział w konkursach ocenę celującą częściową otrzymują uczniowie, którzy zajęli czołowe miejsca w danym konkursie, za sam udział w konkursie uczeń otrzymuje „+”.

Inne braki – za brak zeszytu, podręcznika, materiałów lub przyborów uczeń otrzymuje „np.”. Uczeń może zgłosić brak zeszytu, podręcznika lub przyborów i materiałów przed rozpoczęciem zajęć. Liczba zgłoszeń – 3 w ciągu semestru. Jeśli uczeń zgłasza brak pracy domowej pisemnej spowodowany brakiem zeszytu to jest to traktowane jako brak pracy domowej i uczeń otrzymuje minusa za brak pracy domowej (patrz pkt dotyczący prac domowych).

Na ocenę końcową semestralną i roczną mają wpływ wszystkie wymienione czynniki.

4. Poprawa ocen.

- Uczeń ma prawo do jednorazowego poprawienia sprawdzianu lub kartkówki, z którego uzyskał ocenę niedostateczną, dopuszczającą lub dostateczną w terminie 2 tygodni od daty oddania pracy sprawdzonej i ocenionej przez

nauczyciela. Otrzymana z poprawy ocena jest wpisywana w osobnej kolumnie i obie są brane pod uwagę przy ustalaniu oceny semestralnej lub rocznej.

- Uczeń nieobecny na lekcji powinien nadrobić zaległości, a w przypadku problemów ze zrozumieniem treści, może (a nawet powinien) zgłosić się do nauczyciela.
- Nie przewiduje się poprawy ocen wyższych niż dostateczna.

5. Nieprzygotowanie się ucznia do zajęć lekcyjnych.

- Uczeń ma prawo 3 razy w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji i 2 razy brak zadania domowego, które nauczyciel odnotuje w dzienniku i nie będzie ono brane pod uwagę przy klasyfikacji semestralnej czy rocznej.
- Zgłoszenie braku przygotowania musi się odbyć na początku lekcji, a nie w czasie jej trwania.
- Jeżeli w danym dniu nauczyciel planuje kartkówkę, uczeń zgłaszający nieprzygotowanie również pisze, lecz jego praca w momencie niepowodzenia nie będzie oceniana.
- Prawo to nie dotyczy sprawdzianów i kartkówek zapowiadanych wcześniej.
- Osoby, które były nieobecne na lekcjach dłużej niż tydzień mają automatycznie usprawiedliwione nieprzygotowanie.
- W przypadku trudności z opanowaniem materiału zaleca się korzystanie z obowiązującego podręcznika do zajęć technicznych.

6. Wymagania na poszczególne oceny.

Poziom opanowania przez ucznia wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania przedmiotu ocenia się w stopniach szkolnych od 1 do 6.

Ocenę **celującą (6)** otrzymuje uczeń, który:

- Opanował wszystkie treści przewidziane i zrealizowane na zajęciach z przedmiotu;
- Zaliczył wszystkie sprawdziany i ćwiczenia przeprowadzone na zajęciach na ocenę bardzo dobrą lub celującą;
- Wykonał wszystkie prace praktyczne i rysunki techniczne bez problemów i w terminie przedstawił do oceny;
- Oceny z wszystkich prac praktycznych i rysunków mają średnią 5,0 i powyżej;
- Wykazuje się sumiennością i obowiązkowością w trakcie zajęć, w odrabianiu prac domowych, prowadzeniu zeszytu przedmiotowego, wykonywaniu prac praktycznych i rysunków;
- Aktywnie pomaga kolegom podczas pracy na zajęciach;
- Posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania techniki w danej klasie;
- Biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami używając fachowej terminologii;

- Rozwija własne zainteresowania techniczne oraz prezentuje je podczas lekcji, jego wypowiedzi są przemyślane i nie zawierają żadnych błędów;
- Prowadzi samodzielną i twórczą działalność rozwijającą własne uzdolnienia, umie samodzielnie zdobywać wiedzę z różnych źródeł;
- Biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych w czasie lekcji i pracy pozalekcyjnej, proponuje rozwiązania nietypowe;
- Wykonuje z własnej inicjatywy dodatkowe prace;
- Wykonuje prace na rzecz szkoły i pracowni;
- Osiągnął sukcesy w konkursach technicznych na szczeblu rejonowym, wojewódzkim lub krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

Ocenę **bardzo dobrą (5)** otrzymuje uczeń, który:

- Opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania zajęć technicznych;
- Zaliczył wszystkie sprawdziany i ćwiczenia przeprowadzone na zajęciach na ocenę dobrą lub bardzo dobrą, z przewagą ocen bardzo dobrych;
- Wykonał wszystkie prace praktyczne i rysunki techniczne bez problemów i w terminie przedstawił do oceny;
- Oceny z wszystkich prac praktycznych i rysunków mają średnią 4,5 i powyżej;
- Wykazuje się sumiennością i obowiązkowością w trakcie zajęć, w odrabianiu prac domowych, prowadzeniu zeszytu przedmiotowego;
- Aktywnie pomaga kolegom podczas pracy w grupach na zajęciach;
- Nie ma problemów z wykonaniem objaśnionych zadań i ćwiczeń w trakcie zajęć;
- Dobrze zna pojęcia techniczne występujące w programie nauczania i swobodnie je stosuje;
- Posiadaną ogólną wiedzę techniczną stosuje w zadaniach praktycznych i teoretycznych;
- Samodzielnie rozwiązuje problemy wynikające w trakcie wykonywania zadań;
- Osiąga sukcesy w konkursach technicznych na szczeblu szkolnym;
- Cechuje się zaangażowaniem i aktywnością na lekcjach;
- Sumiennie wykonuje powierzone mu zadania;
- Wykazuje duże zaangażowanie w przygotowaniu się do zajęć lekcyjnych.

Ocenę **dobrą (4)** otrzymuje uczeń, który:

- Wykazuje niewielkie braki w zakresie wiedzy i umiejętności z zajęć technicznych i określonych programem nauczania w danej klasie;
- Zaliczył wszystkie sprawdziany i ćwiczenia przeprowadzone na zajęciach na ocenę dostateczną lub dobrą, z przewagą ocen dobrych;
- Wykonał wszystkie prace praktyczne i rysunki techniczne bez problemów i w terminie przedstawił do oceny;
- Oceny z wszystkich prac praktycznych i rysunków mają średnią 4,0 i powyżej;

- Wykazuje się sumiennością i obowiązkowością w trakcie zajęć, w odrabianiu prac domowych, prowadzeniu zeszytu przedmiotowego. Praca ucznia nie budzi większych zastrzeżeń;
- Uczestniczy aktywnie w zajęciach, jest zainteresowany prowadzącymi zajęciami;
- Nie ma problemów z wykonaniem objaśnionych zadań i ćwiczeń w trakcie zajęć;
- Potrafi wykonać zadania pod kierunkiem nauczyciela prowadzącego zajęcia;
- Poprawnie stosuje nabyte wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne;
- Zadania problemowe rozwiązuje z pomocą nauczyciela;
- Posługuje się terminologią techniczną;
- Poprawnie i bezpiecznie posługuje się przyborami i narzędziami;
- Zakres jego wiadomości przekracza wymagania zawarte w podstawie programowej;
- Czynnie uczestniczy w zajęciach i najczęściej jest do nich przygotowany.

Ocenę **dostateczną (3)** otrzymuje uczeń, który:

- Opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania zajęć technicznych na poziomie nieprzekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej;
- Zaliczył wszystkie sprawdziany i ćwiczenia przeprowadzone na zajęciach na ocenę dopuszczającą lub dostateczną, z przewagą ocen dostatecznych;
- Wykonał wszystkie prace praktyczne i rysunki techniczne bez większych problemów;
- Oceny z wszystkich prac praktycznych i rysunków mają średnią 2,5 i powyżej;
- Prowadzi zeszyt przedmiotowy. Praca ucznia nie budzi większych zastrzeżeń;
- Jest zainteresowany prowadzącymi zajęciami;
- Potrafi wykonać zadania pod kierunkiem nauczyciela prowadzącego zajęcia;
- Rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności i przy pomocy nauczyciela oraz wykazuje znaczne braki wiadomości i umiejętności;
- Stosuje zdobytą wiedzę do celów poznawczych i teoretycznych pod kierunkiem nauczyciela;
- Zna terminologię techniczną, ale ma trudności z jej zastosowaniem;
- Umie posługiwać się przyborami i narzędziami;
- Popołnia liczne błędy merytoryczne;
- Nie potrafi rozwiązać problemów wynikających w trakcie wykonywania zadań, nawet z pomocą nauczyciela;
- Pracuje zgodnie z zasadami bhp.

Ocenę **dopuszczającą (2)** otrzymuje uczeń, który:

- Posiada braki w opanowaniu podstawy programowej z zajęć technicznych, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z zajęć technicznych i roszą możliwość ich usunięcia;
- Zaliczył wszystkie sprawdziany i ćwiczenia przeprowadzone na zajęciach na ocenę niedostateczną lub dopuszczającą, z przewagą ocen dopuszczających;
- Prowadzi zeszyt przedmiotowy. Praca ucznia budzi zastrzeżenia;
- Nie wykonał wszystkich prac praktycznych i rysunków technicznych;
- Oceny z prac praktycznych i rysunków mają średnią 2,0 i powyżej;
- W trakcie zajęć próbuje wykonywać samodzielnie ćwiczenia, stara się korzystać z pomocy nauczyciela i kolegów;
- Potrafi wykonać zadania pod kierunkiem nauczyciela prowadzącego zajęcia i z pomocą kolegów;
- Rozumie pytania i polecenia;
- Częściowo opanował terminologię techniczną występującą w materiale nauczania, ale nie potrafi jej zastosować;
- Wie, czym zajmuje się technika;
- Potrafi zastosować omawiane wiadomości do wykonania bardzo prostych czynności;
- Zadaną pracę wykonuje z pomocą nauczyciela, ma problemy przy pracy z najprostszymi zadaniami;
- Popelnia liczne błędy merytoryczne;
- Poprawnie posługuje się narzędziami i przyborami;
- Rozwiązuje zadania zarówno teoretyczne jak i praktyczne o niewielkim stopniu trudności;
- Pracuje zgodnie z przepisami bhp.

Ocenę **niedostateczną (1)** otrzymuje uczeń, który:

- Nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, a braki te uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy w zakresie tego przedmiotu;
- Zaliczył wszystkie sprawdziany i ćwiczenia przeprowadzone na zajęciach na ocenę niedostateczną lub dopuszczającą, z przewagą ocen niedostatecznych;
- Nie prowadzi zeszytu przedmiotowego. Praca ucznia budzi duże zastrzeżenia;
- Nie wykonał prac praktycznych i rysunków technicznych;
- Oceny z prac praktycznych i rysunków mają średnią poniżej 2,0;
- W trakcie zajęć nie próbuje wykonywać samodzielnie ćwiczeń, nie stara się korzystać z pomocy nauczyciela i kolegów;
- Nie potrafi wykonać zadań pod kierunkiem nauczyciela prowadzącego zajęcia i z pomocą kolegów;
- Nie zna pojęć technicznych występujących w programie nauczania;
- Nie potrafi zastosować nabytych wiadomości do zadań praktycznych;
- Nie rozumie poleceń i pytań;

- Nie wie, czym zajmuje się technika;
- Nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności;
- Nie potrafi posługiwać się prostymi przyborami i narzędziami;
- W wypowiedziach popełnia liczne błędy merytoryczne;
- Nie przestrzega regulaminu pracowni i przepisów bhp;
- Lekceważy obowiązki ucznia w zakresie rzeczowego przygotowania się do zajęć.

7. Kryteria wystawiania ocen.

- Rok szkolny dzieli się na dwa semestry.
- Oceny bieżące, oceny klasyfikacyjne śródroczne i oceny klasyfikacyjne końcoworoczne wystawiane są w stopniu wg skali od 1 do 6.
- W stopniach szkolnych (2 - 5), dopuszczalne są także znaki „+” i „-” przy ocenach częściowych oraz śródrocznych ocenach klasyfikacyjnych.
- Przy wystawianiu oceny rocznej brane są pod uwagę zarówno oceny częściowe jak i ocena semestralna.
- Ocena semestralna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen częściowych, lecz odzwierciedleniem poziomu wiadomości i umiejętności. Ważna jest również aktywność na lekcji i systematyczna praca ucznia.
- Przy ustalaniu oceny nauczyciel powinien brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywaniu się z obowiązków lekcyjnych, aktywność podczas lekcji, chęć uczestnictwa w zajęciach i zadaniach dodatkowych.
- W przypadku niezgodzenia się z oceną semestralną / końcoworoczną, uczeń ma prawo do poprawy oceny, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego.
- Wagę oceny otrzymanej za konkurs ustala nauczyciel przygotowujący ucznia.

8. Jawność ocen

- Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez niego programu nauczania oraz sposobie sprawdzania osiągnięć.
- Ocena jest jawna zarówno dla ucznia jak i dla jego rodziców (prawnych opiekunów).
- Sprawdzone i ocenione prace kontrolne uczniów i jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą otrzymać do wglądu po uprzednim uzgodnieniu z nauczycielem uczącym.
- Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel ustalający ocenę powinien ją uzasadnić.
- Przed końcoworocznym lub semestralnym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej nauczyciel informuje uczniów o przewidywanej ocenie klasyfikacyjnej.
- Wszelkie prace ucznia są dostępne dla rodziców (prawnych opiekunów) u nauczyciela podczas zebrań z rodzicami.

9. Sposoby informowania rodziców.

- a) zebrania ogólnoszkolne (klasowe),
- b) indywidualne rozmowy,
- a) rozmowa telefoniczna,
- b) informacje zamieszczone w e – dzienniku,
- c) list informacyjny

10. Postanowienia końcowe.

- Uczniowie informowani są o zasadach przedmiotowego systemu oceniania na pierwszych zajęciach lekcyjnych, natomiast zainteresowani rodzice na indywidualnych spotkaniach.
- Przedmiotowy system oceniania dostępny jest także u nauczyciela zajęć technicznych i na stronie internetowej szkoły.
- W czasie pracy z uczniami, uwzględnia się zawsze zalecenia Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.